

Nro 40.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Novembernek 15-dik napján 1793.
esztendőben.*

Lengyel Ország.

Vége vagyon a' Grodnói közönséges gyűlésnek. Mind a' Pétervári, mind a' Bertini udvarok elérték fel tett széllyaikat. Valamint az Orosz, úgy a' Prussiai birodalom is hatalmasabbá lett a' Lengyel tartományoknak minden vérontás nélkül való elvételek által. A' Lengyel nemzet sokkal hajlandóbbnak lenni láttatik az elsőbhez, mint az utólsóbbhoz, melyből azt jövendölik a' messze látó politicusok, hogy az még különös változást fog Lengyel Ország mostani alkotmányában szerzeni. Mi, kik az Európai Fejedelmeknek belső cabinéjaikba bé nem tekinthe-

tünk, semmi bizonyost nem szólhatunk a' jövő-
 do időknek történeteiről. Ahozképest csak a' je-
 len való dolgokról írhatunk. A' miképen eggyné-
 hány napokkal ennekelötte meg jegyzettük, szo-
 ros *offensiv* és *defensiv* alliantzot, az az, szövets-
 tséget kötöttenek a' Lengyel király és rendek II
Katalin Orosz Császárnéval, melly múlt hólnap-
 nak 12-dik napján azon módon ment végben, a'
 mint azt az Orosz követ B. *Sievers*, és a' ki ne-
 veztetett Lengyel deputatzió előre fel tették. —
 Minthogy az illyetén történeteket szükség Európa
 politica állapottyának esmérétére nézve tudnunk:
 kötelességünknek tartjuk ezen alliantzot maga
 valóságában E. Olvasóinkal közleni. Ennek rö-
 vid summája ekképpen vagyon.

„ A' Sz. Háromságnak nevében! Mingyárt
 „ a' *Grolnoi* gyűlésben, Jul. 22-ik napján a' Fels.
 „ Orosz Császárné, és a' Felséges Lengyel király
 „ és közönséges társaság közt előre kötöttett tra-
 „ cta szerént; mingyárt a' királynak és a' ren-
 „ deknek eggyben gyűlések után, első 's leg ki-
 „ váltképen való tárgya volt a' rendeknek, a' res-
 „ publicának állapottya, 's tökéletesen el hitették
 „ azt magokkal, hogy ezen köz társaságra nézve
 „ mostani szomorú politica körülállásai közt,
 „ semmi is nagyobb hasznára nem lehet, a' melly
 „ t. i. annak további fenn maradását tsendessé-
 „ gét, és bátorságát leg inkább öregbithetné,
 „ mint ezen két birodalmak közt szereztetendő
 „ erős, örökös, és fel bonthatatlan barátság.
 „ A' király és Lengyel Országának szövetséges
 „ rendjei, minden tehetségeiket ezen hazájokra
 „ nézve igen fontos és hasznos tárgynak tökélle-
 „ tességre való vitelére fordították, és olly sze-
 „ rentsések voltak, hogy az Orosz fejedelem asz-
 „ szonyt is hasonló gondolattal és indulattal len-
 „ ni tapasztalták, a' ki is tsendességet, bátorsá-
 „ got, és jobb szerentsét kívánt a' nemes Len-
 „ gyel nemzetnek.

„ Minthogy pedig a' Fels. Orosz fejedelem
 „ asszony méltóztatott a' Lengyel respublicának
 „ ígélni, hogy az eleibe tétetendő fel tétéleket

„ közönségesen el fogja fogadni, és meg erősíte-
 „ ni: ahozképest ugyan azon Fels. rendek és de-
 „ putatusok; a' kik a' *Grodnoi* közönséges gyű-
 „ lésnek kezdetében az ő Felségével való baráts-
 „ tságnak fel tételét fel tették; mostan is követ-
 „ kezendő pontokban és tzikkelyekben égyezte-
 „ nek meg ő Császári Felségének tellyes hatalom-
 „ mal fel ruháztatott követjével, B. *Sieversel*.

I. Mától fogva mind örökké, II *Katalin* Orosz Császárnéval, örökösével, maradékaival, és országaival egy részről; más részről pedig a' Fels. Lengyel kirallyal *Stanislaus Augustussal*, ennek követőivel, és a' Fels. Lengyel respUBLICÁVAL tökéletes barátság, fel bonthatatlan szövetség, és minden ki fogás nélkül való *defensiva* és *offensiva* *alliántz* fog lenni.

II. Ezen jelenvaló szövetség által, mind az 1686 ki, *Moszkában*; mind az 1708-ki *Warsauban*; mind az 1773-diki; mind más, az elsőbbekre tzelző tracták ismét meg újjítatnak, 's meg erősítetnek a' jelen való tracta által.

III. Az első tzikkelynek ereje szerént arra kötelezik magokat a' két egymással szövetséget kötő részek, hogy minden mostan birtokokban lévő földeskről, tartományokról, és örökségekről egymásért jól állanak; sőt arra kötelezik magokat, hogyha valamellyik a' mostan szövetséget kötő rész között valaki által, akárki legyen is az, meg támadtatna, minden hadi erejével, tanácsokkal, tselekedetekkel, és minden ki gondolható eszközökkel fogják egymást segíteni.

IV. Azon esetre, hogy vagy égyik, vagy másik rész ellen had indítatik, vagy égyik, vagy másik, más ellen hadat fog indítani, a' fő kormány azon részé fog lenni, a' mellynék számosabb lejénd hadi ereje.

V. A' többi Orosz és Lengyel Generálisok, és fő tisztek azon rang szerént fognak lenni, a' mellyben; vagynak az armadiánál; hogyha tehát

a' Lengyel sereg az Orosz sereggel öfzve kaptsol-
tatna, és vagy az ellenségre kellene ütöi, vagy
valamelly fontos helyet védelmezni: azon eset-
ben annak a' Generálnak, stabalis, avagy fő-
tisztnek fog a' kórmány adattatni, a' kinek na-
gyobb a' rangja, vagy ha a' rang egygy forma,
annak a' ki régebben szolgál, akár Orosz, akár
Lengyel tiszt légyen az.

VI. Minthogy, akár egygyik, akár másik rész
ellen inditasson a' hadakozás, mindenkor számo-
sabb léfzen az Orosz hadi sereg: tehát e' részben
is elsőséget engednek ö Császári Felségének a'
Fels. Lengyel király, és rendek. Ellenben arra
kötelezi magát ö Császári Felsége, mind maga,
mind maradékainak nevében, hogy a' Lengyel
köz társaságot tárgyazó körülállásokban, egy-
gyet fog ezzel érteni; következésképen minden
veszedelmet el fog attól háritani.

VII. Minthogy ezen meg égyyezés szerént
égygyik rész a' másikat foglalatosságaiban akadá-
lyoztatni nem akarja: ahozképest a' Fels. Len-
gyel respublica mindenkor örömest meg engedi,
hogy az Orosz seregek minden akadály nélkül bé
mehessenek a' Lengyel tartományokba, azokban
tábori tárházakat állittathassanak fel; követe-
zésképen, oda küldettessenek az Orosz seregek,
holott leg nagyobb szükség leszen jelenlételekre.

VIII. A' Fels. Orosz Császárné maga részé-
ről azt igéri, hogy akár quártélyban, akár mars-
ban lejend az Orosz sereg Lengyel Országban,
mindenkor a' leg szorosabb hadi fenytékre fog-
ja azt szoritani — hogy az Orosz hadi seregek-
nek fő kórmányozója, sem az igazgatásnak for-
máját, sem a' politiai rendet tárgyazó dolgok-
ba nem fogja magát elegyíteni — hogy az Orosz
seregek a' nékiek adattatándó szükséges dolgo-
kért, vagy kész pénzel, vagy bizonyos bé véte-
tendő quietantiával fognak fizetni — hogy min-
den törvénytelen tselekedeteik, úgy a' mint szük-
ség, és minden halasztás nélkül meg fognak bün-
tettetni.

IX. Arra kötelezik magokat a' két egymással szövetséget szerző Felséges részek, hogy mind azokat barátságosan fogják egymás közt elintézni, a' mellyek hadakozásnak idején a' Lengyel lakosok, és seregek közt történhetnének; hogy a' lakosnak vagyona óltalmaztasson 's maga valóságában meg hagyattasson — hogy a' nemes, polgár, és jobbágy minden ellenséges dolgoktól meg mentessen.

X. Hogyha a' mindenható égyik vagy másik orizágra hadakozást botsátana: arra kötelezi magát a' Fels. Lengyel király és közönséges társaság, hogy rendes és állandó hadi seregein kívül, annyi fegyveres népet fog ki állítani, a' mennyit kívánni fog a' környülállás, és a' mennyire enged az orizágnak népessége.

XI. Minthogy ő Császári Felsége olly szoros égyességre méltóztatott a' Felséges Lengyel respublicával menni, a' melly elegendő a' Lengyel nemzetnek szerentsesítésére, eggy szóval olyanra, a' melly a' Lengyel respublicának politica lételet erős fundamentomra állittya: arra való nézve mind a' Fels. Lengyel király, mind a' Fels. Lengyel respublica arra kötelezik magokat, hogy eggy szomszéd hatalmassággal sem fog más-képen különös égyességre lépni, hanemha vagy maga ő Császári Felsége, vagy követői, vagy törvényes maradékai abban meg égyyezéndenek, és a' Fels. Lengyel respublicával égyyet értések után azt jóvá hagyándják.

XII. Ellenben azt igéri a' Fels. Orosz Császárné, hogy a' Lengyel királynak és közönséges társaságnak minden lépéseit, mellyek Lengyel Országának valóságos hasznát tárgyazzák, és a' mellyekben a' jelen való szövetségben meg égyyeztenek, tellyes erővel fogja böl dogítani.

XIII. Minden Európai uralkodó udvaroknál lévő Orosz és Lengyel követeknek tudtokra adattasson, 's meg parantsoltasson, hogy egymás közt jó harmóniában éllyenek. És minthogy az

Orosz és Lengyel birodalmaknak java és boldogsága, már most el válhatatlanul öszve vagyon egymással kötötve: azért is meg kell a' két birodalombeli követeknek keményen parantsolni, hogy egymástól semmit el ne titkollyanak, semmit el ne halgassanak, hanem mindeneiket hiven és igazán közöllyenek egymással, 's égygyesült erővel munkálkodjanak e' két birodalomnak közönséges halznán és boldogságán.

Austriai Belgiom.

Tudva vagyon előttünk, hogy Frantzia Országának szerentsétlen királya, XVI *Lajos* a' nemzet köztámadt zürzavarnak, 's abból reá következhető veszedelemnek el kerülésére, 1791 esztendőben királyi familiájával égyetemben *Páris* városát oda hagyta, 's bátorságosabb és tsendesebb helyre akart menni. El is jött már *Campaniáig* szerentsés-n, hanem *Varennesben* a' *St. Menhouldi* postamester által meg ismértetvén, el árúttatott, 's visszra vitetett *Párisba*. — Ezt a' postamestert, kinek neve *Drouet*, múlt hólnapban *Mobözs* vidékén hufzárjaink el tsipték. *Brüssselben* léttekor többek közt azt vallotta ez az istentelen ember, hogy ő szüntelen való levelezésben való vólt még eddig *Barerrel*, hogy az ő értelme szerént a' Delfinusnak semmi baja nem leszen — hogy ő is mint a' N. Gyűlésnek tagja voksolt XVI *Lajos* halálára, olly értelemben lévén, hogy *Verdünnek* és *Longvynék* el vétetések után, égygyet értett vólna a' külső hatalmasságokkal — hogy a' mostani Nemz. Gyűlés nem vólna olly büntetésre méltó, mint vólt az 1789 esztendei, mivel hogyha égyyszer a' nép fel indul, nagy mesterség azt ismét le tsendesíteni — hogy a' népnek közönséges fel kelése nemhogy halznára, sőt inkább veszedelmére vólna a' Fr. köz társaságnak, mivel az által sok rossz katonája vólna annak — hogy a' Frantziáknál nagy szüksége vagyon a' fegyvernek, lónak, és tábori

eleségnek — hogy a' föld mivélése sokat szenved a' jelen való háború miatt, kiváltképen a' végső tartományokban, de nem azért mintha munkások nem vólnának elegendők; hanem mivel a' parasztnak több nyeresége vagyon a' szekerezésből, mint sem a' föld mivélésből — hogy *Char-teaux* Generál nehezen veheti *Tulon* városát visszafra, olly jó állapotba helyhezítették azt az ott lévő Anglusok és Spanyolok. — Ez a' gonosz ember immár útban vagyon erre felé, a' ki is e' folyó hólnapnak 4-dik napján *Frankfurtban* érkezvén, igen sok ember gyüllött ölzve szemlélésére.

Nagy kegyelmességgel vette ő Felsége a' Belgiomi lakosoknak azon hiveséges ajánlásokat, melly szerént ők is arra kötelezték magokat, hogyha a' szükség és a' körülállások úgy kívánándják, készek lesznek hazájokat fegyverrel védelmezni. Ahozképest méltoztatott ő Felsége 100 ezer flintát, és több szükséges hadi eszközöket köztök kioltattatni.

Török Ország.

A' mostani *Belgrádi* Basa sok szép rendelkezet vitt bé Szerviába. A' többi közt árendába adta ki a' dohányt, mellyből nem kis jövedelmelzen esztendőnként. Más terméseikért is kötelesek lesznek ennekutánna a' lakosok fizetni p. o. viafzért, mézért, faért s. a. t. A' sóval való szabad kereskedést is meg tiltotta, eggy szóval hasonló rendelkezet vitt azon tartományba bé, mint a' minéműek vagynak a' Német Birodalomban. A' Török birodalomban kevés belső doktorok és seb orvosok találhatnának, innen vagyon, hogy ottan sok embereket meg emésztenek a' ragadó és dögleletes nyavalyák. Úgy láttzik, hogy a' Musulmánoknak szemeik is fel fognak nyilni, s ők is meg fogják az orvosi tudománynak hasznát esmerni. Nem régiben két illy hasznos emberek telepedtenek le *Belgrádban*, u. m. eggy Olasz

belső orvos, és egy német seb orvos. Mindkettőnek jó bethülete 's keresete nagyon köztök.

Frantzia Ország.

A' N. Gyűlésnek *Lyon* városa ellen hozott kemény végzését közlöttük immár Erd. Olvasóinkal. *Cathon* nemzeti biztos és tizt társai önnön magok is bámúlással olvasták azt; de nem mérzlették el múlatni. Minden házakat, a' mint múlt hólnapnak 25-dik napján jelentést tettek a' N. Gyűlésnek, a' mellyekben vóltanak és laktanak a' ki költözött Frantziák és Rojalisták, a' földig le rontatták, a' Frantzia respUBLICÁNAK el-lenségeit rész szerént meg ölették, rész szerént pedig kemény fogságra küldötték, és így véget vetettek azon ditsőséges városnak, melly *Páris* után leg szebb, leg népesebb, leg gazdagabb vólt egész Frantzia Országban, és a' hól mindenféle mester-ségek, fabrikák, és manufacturák igen szépen virágoztanak,

Marsiliában 250 társaságoknak képviselői gyűl-tenek egybe, a' kik azon munkálkodnak, hogy *Tulon* városát ki kaphassák a' szövetséges hatalmasságoknak markokból, mellyet nem könnyen fognak végbe vinni, mivel valamint ök annak vissza nyerésében, úgy az Angliai, és Spanyol se-regek meg tartásában szorgalmatoskodnak. Már is 10 ezer fegyveres ember fekszik abban, és a' mint a' közönséges levelek hirdetik, 15 ezer fővel fognak szaporitatni, sőt még többel is, hogyha a' szükség és a' környül állások kívánándják.

Gyanúságok lévén a' Frantziáknak *Burdeaux* városa ellen is, hogy t. i. ez is *Tulon* példáját fogná követni, eggynéhány ezer embert küldötte-nek odá őrizetbe. Sz. *Dienes* városa, az úgy ne-vezett Frantzia szigetben *Páristól* 2 mélföldnire, maga patriotismúsának ki nyilatkoztatására ré-gi nevét el változtatta, 's *Frantziadé* nak nevez-tette magát.

Minap *Nieuport* Austriai Flandriának városa alá menvén a' Frantziák, igen magos hangon kezdetek a' lakosokkal beszélni. A' kórmányozó Frantzia Generál illyetén kevély ki fejezésekkel kérte fel a' várost: „Jelentem tinéktek, ves-
 „ sétek ti magatokat minden további halasztás
 „ nélkül a' Frantzia respublikának fegyverei alá,
 „ a' meltyek előtt mindennek térdet fejet kell haj-
 „ tani — mingyárt küldjetek táboromba kezesül
 „ tekintetesebb lakosaitok között 6 személyt —
 „ másként mind a' vizen, mind a' szárazon os-
 „ tromoltatni 's el pufztitatni fog városotok —
 „ házaitoknak párolgó maradványain, 's haldok-
 „ ló testeiteken fogok a' városba bé menni —
 „ tanúlyatok *Fürnes* példáján, ne bizzatok vé-
 „ delmezőitekben, a' kik azért rágalmaznak ben-
 „ nünket, mivel győzedelmeskedünk rajtok. —
 Mellyre rövideden azt felelték a' lakosok, hogy nem az ő, hanem a' város hadi kórmányozójának kötelességében áll arra válaszolni, a' ki is a' viz tsatornákat meg botsátatván, 's a' városnak környékét vizzel bé fedetvén, igen könnyen mególtotta a' kevély Frantzia Generálnak tüzét, úgy hogy, kéntelen vólt eggynehány ágyúinak hátra hagyásokkal onnan el futni.

A' *Párisi* revolutionalis szék múlt hólnapnak 25-dik napján két részre osztatott fel. Az égyik azoknak vizsgálataásokkal bajoskodik, a' kik a' Frantzia respública ellen való hivségtelenséggel, és titkos öszve esküvéssel vádoltatnak. A' másik *Brissótnak*, 's 18 társainak vizsgálásához fogott. Igen sok ember gyüllött öszve mind a' palotába, mind annak ajtai előtt, a' midön *Brissót*, *Vergniaut*, *Carra*, *Gardien*, *Valaze*, *Düprat*, *Brüllard*, *Fauchet*, *Dücos*, *Fonfréde*, *Beauvais*, *Düchace*, *Mainvielle*, *Lacase*, *Le Hatdi*, *Boileau*, *Antiboul*, és *Vigée*, a' tribunális ítélő szék előtt megjelentenek vólna. *Brissót* maga egy karos székre ült, a' többi pedig jobb és bal kéz felől hofszú deszka székekre telepédtek le. — Mindnyáján egész bátorsággal feleltének az eleikbe té-

tetett kérdésekre, de azért még is nehezen fog-
nak a' *Gvillotinétől* meg menekedni. Sokkal in-
kább üldözik a' Jakobinusok az első constitutió-
nak baráttyait, az az, azokat, a' kik a' királyi
hatalomnak meg szorításával, királyt kívánnak,
mint sem az aristocratákat, t. i. azokat, a' kik
a' régi constitutziót, és igazgatásnak formáját
egészien vissza akarják állítani.

Mig még *Mária Antonia* életben volt, kér-
dés támadott arról, ki légyen XVII *Lajos* ifjú ki-
rállynak, tökéletes kórra való jutásáig, Frantzia
Országának fő kormányozója, az özvegy király-
néé, vagy pedig *Mosió* a' meg holt királlynak öreg-
bik öttse a' Provintziai Gróf. A' királynénak ha-
lála után vége szakatt ennek a' kérdésnek, és
már most bizonyosan *Mosió* leszen az ifjú ki-
rállynak tutora, 's az országának fő igazgatója.
A' mint néhány közönséges levelek hirdetik, eggy
Anglus követ rendeltetett ezen hertzeghez való
menetelre, a' ki által ezen méltóságra való lé-
péséhez erőt és szerezését fog a' *Londoni* udvar
kivánni.

Német Birodalom.

Múlt hólnapnak közepe táján küldetett *Ham-
burgba* eggy Prussus tisztt, mint kurir, kinek oda
lett érkezése után, mingyárt öfzve gyült a' ta-
náts. Kétség kívül a' Frantziákkal való keres-
kedést tárgyazta ez a' követtség. A' *Stokholmi*
és *Koppenhágai* udvaroknál is újjonnan represen-
tatiót tettek a' Prussus és Anglus ministerek,
nehezen szenvedvén a' szövetséges hatalmassá-
gok, hogy a' Svétziai és Dániai kereskedők,
nemcsak gabonát és más eleséget, hanem hadi
eszközöket is bővséggel hordanak a' Frantzia ki-
kötő helyekbe.

Épen most esztendeje, a' midön a' *Treviri*
Érsek és választó Fejedelem *Kelemen Ventzel* Saxó-
niai hertzeg, a' Frantziák dühösségének el kerü-
lésére, lakó városát *Koblentzet* el hagyván, bá-

torságosabb helyre ment lakni. Most már, a' mi-
dön a' Német birodalomnak gyomrából egézlén-
ki separtettek az árnyékos szabadságnak aposto-
lai, múlt hólnapnak utolsó napján vissza tért a'
nevezett választó Fejedelem maga lakó városába.
Noha még előre, a' *Treviri* kormány székhez küi-
dött levelében meg tiltotta ő királyi hertzege,
hogy semmi pompát és költséget ne tegyen a' tar-
tomány, haza lejendő menetelére: még is mind-
azonáltal meg nem állhatták hiv jobbágyai, hogy
régén ohajtott Fejedelmekhez való szeretetekét, és
szin mutatás nélkül való hajlandóságokat, külső
jelekkel is ki ne nyilatkoztassák. — Seregenként
mentenek eleibe a' papság, uraság, és lakosok,
és sok *vivat* kiáltások közt kísérték bé Fejedel-
meket a' fő templomba. Az alatt, mig ő hertzeg-
zege áhétatosságát el végezte, a' városban lé-
vő kotsisok eggy forma ruhába fel öltözve, hin-
taja elöl lovait ki fogták, 's magok akarták Fe-
jedelmeket lakó palotájába bé húzni. Melly do-
lognak szemlélésén édes érzékenységek támadván
a' Fejedelemben, könnyekkel elegyes örömmel
fogatta el szivességeket, de nem akarván embe-
rek által hintajában vonattatni, önnön maga is
gyalog ment palotájába, a' néző és örvendező
sokaság által környül vétettetve.

Béts.

Múlt pénteken adott ő Felsége a' *Württembergi* követnek *B. Bühlernek* magános audentziát,
a' mellyben tudtára adatott a' meg holt hertzeg-
nek *Károly Eugénnek* halála, és testvérjének *La-
jos Eugénnek* azon hertzegegre lett fel emelteté-
se, a' kinek is Felséges Urunk meg holt testvér-
jének dragonyos regementét ajándékozni méltoz-
tatta.

Két *Esszéki* kereskedők u. m. *Johannovits Já-
nos István*, és *Antal* 200 forintot küldötenek két
recrutának elztendei tartására, és arra kötelez-
ték magokat, hogy valameddig a' Frantziák el-

len való háború tartánd, minden esztendőben le fogják az említett 200 forintokat tenni. — Két *Nyirbátori* kereskedők, u. m. *Dogay János*, és *Constantin* 10 recrutanak ki állítására ajánlották magokat; de mivel magoktól ki nem állithatták, 1000 forintot küldötte nek ö Felségének.

Hadi Történetek és Környüállások.

Három Gallitziában fekvő német lovas regimentek u. m. *Lövenen*, *Lobkovitz*, és *Módona*, parantsolatot kaptak a' Frantzia Ország szélére való masirozásra. Eggy bizonyos levélből olvassuk, hogy mostan 260 ezer főből álló Austriai sereg táborozik a' Frantziák ellen, ide nem számolván a' Sárdiniai király segittségére küldetett regimenteket.

„ Következendő levél forog a' hadakozó seregek közt: „ Vitézek! nem szükség bátorságokat, és vitézségteket fel lobbantani; hanem köttőtessétek buzgóságtokat, és kívánságtokat a' leg irtóztatóbb gyalázatos tselekedetnek *Mária Therésia* vére ki ontatásának meg bosszúlására. — A' ti ellenségeitek ezek a' fene természetű emberek, meg ölték az Austriai házból származott *Mária Antoniót*, Frantzia Országának királynéját — a' gonofzságnak helyén ölték meg az ártatlanságot — méltó, hogy ezek az Isten nélkül való gyilkosok, ezek a' királyaiknak, és hazájoknak gyilkosai el töröltesenek. El felejtethetlen Fejedelmeknek *Mária Therésiának* vére közönséges öldöklő helyen folyt ki. Hallyátok é annak szavát, miként indit benneteket a' bosszú állásra; az ég és föld kényszeritenek benneteket a' bosszú vételre. Törvényes Fejedelmeiteknek vitéz óltalmazói, meg ne nyugodjatok mind addig, valameddig annak kívánsága bé nem tellyesitetik.

Brüsszelből érkezett közönséges levelekből olvassuk, hogy egész Austriai Flandriából ki üzet-

tettek immár a' gonosz Frantziák; minekutánna mindenütt szomorú nyomdokait hagyták volna magok után pusztító kegyetlenségeknek, mellynek, kiváltképpen *Marchiennes*nél érdemlett jutalmát vették, múlt hólnapnak 30 ik napján. Mintegy 4000 főből álló Frantzia sereg volt a' nevezett városban, *Kray* és *Ottó* Austriai Generálok jókor reggel rájuk ütöttek, 's minden útakon és ösvényeken, ágyúkat és haubitzákat szegeztek ki. Öt egész óráig védelmezték ugyan magokat, mint a' megvezett kanok; de végtére csak ugyan diadalmat vettek rajtuk vitéz seregeink, és még csak égyetlen égyet sem bocsátottak ki közülök, 2000 nél többet vágta le, a' többit pedig mind egy lábíg el fogták; 12 ágyút, és sok táborig szekereket nyertenek a' győzedelmesek.

Múlt kedden este érkezett *Koburg* hertzegtől egy Angliai Generál adjutáns, *Crawford* fő Strázsamester azzal az kellemetes izenettel, hogy a' *Yorky* hertzeg szerentsésen fel szabadította *Ypernt* és *Nieuportot* a' Frantzia ostrom alól, mellyre *Ottó* és *Kray* Generáloknak *Marchiennesben* vett győzedelmek nyitott útát. Meg vallya *Koburg* hertzeg, hogy égyedül a' *Yorki* hertzeg bölts rendeléseinek, és a' velünk öszve kaptolatott Angliai, Hannóverai, és Hassiai seregek vitézségének lehet ezen szerentsés történetet köszönnünk.

Hoffzasan elő adja a' *Bétsi* hadi Cantzellária azon hadi történeteket, mellyek a' Frantziáknak Austriai Frandriába lett vé ütésektől fogva, onnan lett ki üzettetésekig estenek, mellyeknek rövid summája ebből áll: Hogy az ellenség sok kegyetlenséget vitt ott végbe — hogy sok szép helységeket ki pusztított, és el égetett — hogy az Austriai seregek a' szövetséges trupokkal égyetemben magokat úgy viselték, mint illet hiv és betsületet érdemlő seregekhez — hogy mindenütt lötték 's vágta az ellenséget — hogy égyné-

hány napok alatt 6000 embernél több veszett el a' Frantziák közzül — hogy egészen ki üzettettek azon tartományból — hogy minden fel tételük haszontalanná tétetett s. a. t.

Egy közönséges levélből azt olvassuk, hogy a' Prussiai seregek félbe szakasztották *Landaunak* ostromlását, olly véggel, hogy a' *Saar* vizénél öszve gyült Frantziákat széllyel üzhessék, 's anynyival bátorságosabban folytathassák annakutána dolgaikat. Másból pedig azt olvassuk, hogy még most is keményen ostromolják azt a' Prussus seregek. Ezen utólsóbb levél által az adatik tudtunkra, hogy *Lindner* Oberstlájtnánt, a' ki *Moguntzia* ostromoltatásakor is sok hasznos szolgálatot tett, és mások felett meg különböztette magát, 2200 munkások által kezdettette el a' transchékat a' Prussiai korona örökösnek jelen lételeben, és 28 köfal rontó ágyúknak való battériákat készítettett, mellyek nagy pusztitást tettenek, mind a' bástyákban, mind pedig a' városban benn. Mintegy 8000 főből álló Frantzia őrizet vagyon abban, a' melly lehetetlen hogy magát sokáig védelmezhesse.

Brümatból, Straszburg és Hagenau közt fekvő alsó Alsátziai városból, illyetén jelentést vetünk: Mai napon u. m. Oct. 26-ik napján igen nagy melege vólt a' Frantziáknak, Gróf *Wurmser* fő kormányozó vezér egynéhány Cs. K. granatéros batalionokkal, és lovasokkal égyütt *Wansenauba* küldötte *Waldeck* hertzeget, a' ki is jókor reggel oda érkezvén, az ott lévő Frantziákat rész szerént le vagdaltatta, rész szerént el fogatta, és igen kevesen vóltak közzülök, a' kik békességben el mehettek volna onnan, mintegy 500 terítették le a' földre. Nemcsak tábori helyeket, hanem minden bagázsiajokat, ágyúikat, puskaporos szekereiket, kasszájokat, irásokat; egy szóval, mindeneiket elnyerték győzedelmes seregeink. Részünkről 29 ember 's 14 ló veszett el, a' sebeseinek száma 119 főre megyen, kik között 6 tisztek vóltanak. A' *Plit-*

tersdorfi hajó hid *Stollhofen*hez vitetett által, hogy azon minden *Brisgóviában* fekvő Cs. K. regementek által menvén, *Aisátziában* masirozhassanak.

Az *Olafz* országi egyesült seregek is meg lehetős elő menetelt szerzettenek a' *Frantziák* ellen. Eggy onnan érkezett magános levél által tudositatunk, hogy *Oct. 5 ik* napján eggy 150 főből álló *Pedemonti* szabad sereg, a' *Gaudeti* *Frantzia* sántzot meg támadta, eggy óráig tartott viaskodása után el foglalta, 's 43 *Frantziát* kormányozókkal 's néhány tisztekkel eggyütt el fogott, hasonló szerentsével éltenek más *Fr. sántzoknál* is, és még is kevés embert vesztettenek el.

Octob. 20-dik napján *Saarlovishoz* 2 mélföldnire fúrták magokat előre a' *Cs. K. seregek*, és *Tippenveiler* nevű helység mellett, az úgy nevezett *Lindermond* hegyen telepedtenek le, 's onnan lesték a' benn lévő *Frantziáknak* mozdulásait. Ezek nem szenvedhetvén amazokat izomszédságokban, két ágyúkkal támadták meg a' külső örön állott tiszteket, *Jósef* fő hertzeg dragonyos regementéből való *Gróf Pappenheimot*. Jól esmérvén a' miéink a' *Frantziáknak* heves véreket, egész *Tippenveiler* faluig vonták magokat vissza, 's egészlen oda tsalták amazokat, ekkor reájok hajtván a' *Wurmser* húszárjai, két compánia *Fr. vadász* katonát kevés hijján mind le vágták. A' többivel is hasonló módon bántak volna, ha vissza nem futottak volna. Ebben a' tsatában 160 ember esett el közzülök, 20 fogattatott el.

Elegyes Tudósítások.

Tsak nem minden *Austriai* tartományokban meg vagynak arról a' gazdák győzettelve, hogy a' baromnak tartására igen halznos termése a' földnek a' *ló here*. *Gallitziában* két gazda kezdett annak termesztetéséhez, és mind a' kettő tapasztalta annak bőv áltását, 's azt is tapasztalták, hogy nagyon hízik attól a' szarvas marha. —

Ennekfelette az égyik 200 darab gyümöls termő óltványt vitetett magának, és nemcsak maga, hanem jobbágyai is igyekeztek azok által gyümöls fáiknak számokat szaporítani. Fülében jövén ő Felségének e' két serény gazdának hasznos erőlködése, közönségesen meg dicsértette őket, 's másokat is kívánt az által fel serkenteni.

A' *Hagenai* polgárság Octob. 26 ik napján mondott le a' Frantzia constitutióról, 's esküvés-sel ígérte a' szövetséges Fejedelmekhez való hiveségét. A' polgári hitet le nem tett papok visszátették előbbi hivatalaikba; azok pedig, a' kik azt le tették, meg fosztattak hivatalyaiktól. Ki doboltatott az úttzákon, hogy a' hazájokból ki költözött Frantziáknak örökségeik minden pénz nélkül adattassanak vissza. A' régi polgári előjárók is vissza nyerték előbbi hivatalyaikat; azoknak pedig, a' kik a' Frantzia N. Gyűlés által tettek, meg parantsoltatott, hogy eddig viselt hivatalyokról szoros számot adjanak.

A' hét esztendei háborútól fogva égyetlen egy F. Marsalt sem tettek a' Prussiai királyok, azóltától fogva a' F. M. Lájtinántság vólt a' legfelsőbb hadi tiztség a' Prussiai birodalomban. — Most emeltetett *Möllendorf G. L. Berlin* városának fő kórmányozója, és egy szép gyalog regimentnek tulajdonosa F. Marsalságra, azon érdemeiért, mellyeket mutatott a' Lengyel Országi dolgoknak szerentsés végbe vitelek által. Több érdemei között ez is meg jegyzésre méltó, hogy ő vólt a' mostan uralkodó Prussiai királynak ifjú esztendeiben nevelője.